

Un nou sistema educatiu?

L'endegament de la Llei d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE) ha despertat novament el debat, mai no acabat, de quina ha de ser la formació de les futures generacions de la nostra societat. Nosaltres entenem que no podem anar experimentant com si fossin conillets d'índies amb tot aquest grup demogràfic que qualifiquem com a nens/nenes o nois/noies sinó que caldria establir un sistema que preveïés d'una manera coherent, íntegra i efectiva, les persones que es van desenvolupant i que nosaltres com a mestres hem de formar.

No és la nostra intenció d'analitzar el contingut de la nova llei perquè, entre d'altres coses, encara és un projecte que lògicament rebrà diferents retocs i canvis en el procés parlamentari que seguirà. Sí que volem parlar però d'alguns principis educatius, que creiem que haurien de ser sempre tinguts en compte sigui quina sigui -o fos quina fos- la llei. Sembla que aquesta llei afectarà molt més els alumnes d'edats compreses entre els dotze i els setze anys perquè, entre d'altres raons, allarga l'ensenyament bàsic, obligatori i continuat fins a aquesta darrera edat; tanmateix se'ns apareix com a evident que els efectes tocaran de retop tot el sistema i per tant, un ventall molt més ampli de persones.

Així doncs, els principis de què parlem tindran en compte els alumnes, no tan sols des del punt de vista del sistema educatiu sinó també com a integrants i futurs constructors de la societat.

L'escola ha de ser pensada per als nens, s'hi ha de centrar, i, a partir dels seus interessos i de les seves necessitats, ha d'obrir els camins per potenciar la seva personalitat.

També ha d'estar arrelada en la societat, en el poble o en la ciutat on és situada, en el país al qual pertany.

Per tant, no hi pot haver una escola estàndard, sinó que hem de mirar que tingui les seves pròpies particularitats segons el lloc on sigui. En el nostre cas ha de ser una escola catalana en llengua, idiosincràsica i continguts.

L'escola ha de procurar formar

Aquesta és la nostra idea d'una escola integradora dels individus.

L'escola ha de potenciar els procediments i els mètodes de treball tot mesurant i racionalitzant els continguts, tant quantitativament com qualitativament.

La nostra experiència ens ha fet veure que per portar a terme aquests principis caldrà, a més, tota una sèrie de mitjans que no són solament externs i visuals, massa de detall de vegades, com és ara més grans aules, bones taules, bon material de laboratori, etc. Tot i que sabem que aquests elements són ben necessaris, ens referim a uns altres aspectes més profunds i no tan evidents: que l'escola sigui feta a mida humana, sense massificacions, on alumnes i mestres es coneguin per la seva individualitat, on la disciplina pugui centrar-se en el respecte a la persona més que no pas en imposicions que sovint cal fer quan el nombre d'individus és massa elevat.

També aquesta mida d'escola facilitarà una millor coordinació entre els mestres, les connexions i programacions entre els diferents nivells i classes serà més efectiva i més fàcil de ser portada a terme.

En aquest punt cal que fem veure la importància de l'estabilitat i del nombre dels integrants dels equips docents, que sempre haurà de cobrir suficientment totes les necessitats del centre. Ambdós aspectes permetran d'aconseguir una línia educativa coherent i estable, que farà possible el desenvolupament d'uns objectius i d'una metodologia, sempre en revisió des d'una perspectiva que ens donarà els seus valors positius i negatius i que ens evitarà començar sempre de zero, cosa que passaria si sovint hi ha canvis a l'equip.

No cal dir la importància que això

persones capaces d'estimar l'estudi, la cultura, la recerca... per tal que es mostrin crítiques i alhora interessades en tot allò que les envolta. Nosaltres considerem que cal que sàpiga valorar allò que observen sota uns principis de justícia i de solidaritat en una societat on s'afavoreix l'èxit, la competitivitat i l'arraconament d'aquells que no han pogut superar els obstacles que han trobat.

té, ja que els mestres que es mantenen en un mateix equip i en una mateixa escola arriben finalment a identificar-s'hi. Una altra qüestió imprescindible per a una bona educació és que els nens no s'hagin de desplaçar del seu lloc habitual de residència o bé que ho facin mínimament i tan tard com puguin. D'aquesta manera aconseguirem que se sentin més integrats en la societat a la qual pertanyen. Ja sabem les dificultats que això representa en els nuclis petits de població, però cal preveure alternatives coherents.

Dèiem en començar que no podríem fer valoracions de la llei perquè no en coneixem el contingut definitiu però, un cop hem dit alguns dels principis que hauríem d'incloure en l'educació, ens permetem de fer unes quantes reflexions i una sèrie de preguntes a les quals tenim por que no ens respongui satisfactòriament la futura LOGSE.

Per exemple, aquesta llei preveu centres on aniran alumnes a partir dels dotze anys; hi haurà molta varietat d'opcions, el nen podrà escollir entre diferents *crèdits*, segons la nomenclatura actual. Si el lligam amb els centres d'educació primària fins als dotze anys, anteriors a aquesta etapa, no és prou coordinat i els corresponents mestres es mouen en òrbites diferents pel fet de ser -segons ens diuen- de nivell d'ensenyament també diferent, ens sorgeixen un seguit d'interrogants:

Serà possible d'assegurar una línia educativa si als dotze anys fem can-

viar els futurs alumnes de centre, de grup de mestres i fins i tot de companys? I a més, com podem conèixer i formar una persona si els equips tutorialment varien i els nens s'ha d'enfrontar amb metodologies no gens lligades entre elles?

Què és millor, moltes opcions de coneixements, es a dir moltes matèries, o la possibilitat d'aprendre de treballar relacionant, per obtenir un sistema continuat i coherent?

No fóra possible en l'ensenyament públic de desplegar tot aquest procés educatiu fins als setze anys sense trencament i en un sol centre tal com ben segur que faran els centres privats?

Què els passarà als alumnes amb deficiències psíquiques i físiques que fins ara han seguit un procés d'integració a l'escola i que a partir d'aquest moment hauran de trobar nous camins als dotze anys?

Com valoraran el professorat que al llarg d'aquests anys s'ha preparat -quasi sempre voluntàriament i en horaris estranys- i n'ha exercit la seva docència en els adolescents fins als catorze anys?

De quina mena són els inconvenients per resoldre tots els problemes que hem plantejat i d'altres que ens deixem, de tipus organitzatiu o de tipus pressupostari? Perquè, és clar, tant t'hi gastaràs, tant trobaràs.

JOAN M. ANTON,
MISERICÒRDIA BACH I TERESA BAZ,
de l'Equip de Mestres del C.P.
Escola Montsant

El televisor, una antigalla

El meu interlocutor estava molt engrescat. M'explicava que la investigació en el camp de l'holografia avança tan de pressa que és possible que d'aquí a vint-i-cinc anys, quan anem a veure un espectacle, els actors no hi siguin realment, i el que veurem serà un miratge perfecte, una projecció hologràfica.

Jo, que l'únic coneixement que tinc d'aquesta tècnica es redueix al colomet d'algunes targetes de crèdit, devia fer cara d'incrèdul, perquè ell insistia. Escolta, em deia: a Disneyworld ja han fet la primera experiència. La bruixa t'espera en un revolt del tren fantasma. El vagó on tu vas, avança en la foscor i et porta sense remei als seus braços. Quan l'ai al cor es fa insuportable, ja has passat de llarg. La bruixa no existeix, és una il·lusió, és una holografia projectada a l'espai.

És molt probable, doncs, que cap al 2052, ens sigui pràcticament impossible comprar un televisor convencional. En lloc seu tindrem una mena de teatre de titelles on se'ns projectaran en tres dimensions les últimes notícies. En la versió casolana, podrem gaudir assegut a taula la imatge del nostre actor preferit. I a la invitació protocolària, hi podrem llegir: sota la presidència hologràfica del molt honorable o de sa majestat. Cada vegada més presents, cada vegada més allunyats.

TOMÀS BARBERÀ MONNÉ